

ՆՈՒՄԵՐՈ 202

ԲԵՆԶԵՆՊԻԶ

ԻՐԵՆՃԻ ՍԵՆԵ

24 ՓԵՏՐՎԱՐ

1872

Անտայը Հաղըգէթ հափթատա իւշ տէֆա եանի սալը, բերչէնայիզ վէ ճուճտա իրթէսի կիւնէրի նէշը օլունճագ, Ղաղէթնուդ Ապօնաթը Ասիթանէ իշուն 13 ապրիլ 1872 սէնէսինէ գատար լաղվ օլմուշ տուր: Պէհէր նիւսիսի 40 փարա տըր: Թաշրալար իշին բօսթա իւճրէթի դամթ օլունուր: Ղաղէթայա տէրճ օլունճագ իշին կէօնտէրիլէճէք էվրազ վէ մէքեաթիւ Ղալաթատա էրմէնի Քիլիսէսի սօղաղլնտա Ն. 19 իլէ մուրազգամ Անտայը Հաղըգէթ օտաւրնա իրսալ օլունուր: Իշանաթըն պէհէր սըրասը իք տէֆա 100 փարա, իքինճի տէֆա 60 փարա տըր: Քիւղուն նէշըլյաթ իշին պըրճա: բաղարլըզ օլունուր:

ԱՍԻԹԱՆԵ 24 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԵ

Անիթա Նազիօնայէ նամդաղէթատա Թ. Պիոս Բաբա հաղըգէթլէրինին կիւղէրան էյլէսիլի էօմրիւ իւղէրինէ աթիտէքի իպրէթէ շանան պէնտի օղուրուզ:

Հաշմէթլը Բաբա հաղըգէթլէրի հէր կիւն սաաթ եէտիտէ գաղըզա, սաաթ սէքիդաէ պատարազը սէօյլէտիքտէն սօնրա, էօյլէն թաամընա տէյին գարտինալ Անթօնէլլի իլէ միւղաքէրաթլէ մէշըւլ օլուր:

Սաաթ իքիտէ Բաբա հաղըգէթլէրի սալօն իլէ քիւթիւպ խանէնին արաւընտա վաղը օլան պիւր օտատա, վէ այտա սէքաէն Ըրեալ թէաիլէսիլէ եաղընտաքի լօգանթատան կէթիլիլիշ օլան թաամընը իտէր:

Միւշարիլէյ հաղըգէթլէրինին իթտիլթաամ կէրէք հէքիմլէրին թէրթիպի իւղրէ վէ կէրէք քէնտիլէրին արղուտունա բաղմէն փէք սատէ օլուպ, պիւր ֆրանք էլլի սանթիմիլէ պիլթէր: Աղշամքի թաամը տաթի պիւր չօրպա վէ պիւր աղ խաշլանմըշ սալաթա իլէ եարըմ գատէհ շարապտուն իպարէթ տիւր: Պատ էթթաամ միւշարիլէյ, հաղըգէթլէրի հաղըրպու:

Ղանիլարա աաթի իւղրէ օրհնութիւնունու վէրաիքտէն սօնրա քէնտիսի տէ եաթմաղա կիտէր Քէնտի եաթագ օտատը աղըր մէֆրուշաթ իլէ միւղէյէն օլմայըպ պիւր ուֆազ իտաշ իլէ պիւր տա ուֆազ ալնատան պաշգա պիւր շէյ եօզ տուր, եաղ վէ դըշ մէշքիւր օտա հալը իլէ տէօշէլի տէյիլ տիւր:

Պու առէ տէյին միւշարիլէյ հաղըգէթլէրի օտաւրնա հալը տէօշէթտիլմէտիլլէրին սէպէպլինի քիմսէ անլայտմամըշ տըր:

— Պօմպէյ զաղէթատընտա շուաճայիլ հիքեայէ օղունմուշ տուր:

Պիւր եօլու պէրապէրինտէ խայը ազճէ վէ միւճէվհէրաթ, պիւր տէ մայմունու իլէ եօլա չըգալը:

Մէշքիւր մայմուն սէյահըն բէք սէվիլիլիլիւիւ իտի: Էնսայի բահաէ պիւր թագըմ խըրսըղար մէրգումուն իւղէրինէ պիւր հիւճիւմ անը էօլտիւրիւպ հէր նէսի վար իտի իտէ, ալըպ վէ լաշէսինի տաթի օրատա պուլունան պիւր գուլույա աթտըղտան սօնրա չալը չըքիլը իլէ գաթաթտըլար:

Պու հալլէրի մայմուն իտէ աղաճըն եիւքսէքլիլինտէն տըզգաթլա թէմաշա խտէրէք, խըրսըղար ալըպ եիւրիլիւ վէրտիքտէն սօնրա, ֆէրաթէթի հայվանճըզ տաթի զապթիլէ գօնաղընա սօղրու բէվան, վէ

օրատա նալան ու կիրեան օլարազ քէնտի հէյէթի վէ իշարէթի իլէ բօլիս մէմուրունու տօղրու սահիպինին էօլիւսիւ իւղէրինէ կէօթիւրաիւ:

Եօլմունուն լաշէսի քուլուտան չըգարըլըպ մայմունուն վասթաթ իլէ խըրսըղարըն կէօմիւշ օլուրըլարը ազճէ իլէ միւճէվհէրաթ տաթի պուլունտու:

Մէշքիւր հայվանճըզ պունուն իլէ գանաթ իթմէյիլ շաղար մահալինէ վարաշաղ խըրսըղարտան պիւրինի պուլուպ արգասընտան գօշալաք պաճաղընը սըզընա ըըըըը, վէ ճէմաթ թօփլանմայընճա գօյվէրմէտի: Պու թէրթիպլէ գաթիլլէրին քեաֆֆէսինիտէ մէշքիւր հայվան տէրաէսթ իթտիլմիշ տիւր: Մէրգումար իշլէտիքլէրի ճինայէթի մահքէմէ հուլուրունտա իթիւրաֆ իլլէմիլլէր տիւր:

Ակրա գաղէթալարընտան պիւրի պէօյլէ պիւր ֆէրաթէթի մայմունու բօլիս թէֆթիլի նաապ իթմէլի տիւր տէր:

— Բարիզին Աօթիւրար մահալլէսինտէ պու տէֆա թօհաֆ պիւր տիւլին իճրա օլունմուշ տուր:

Շէօյլէ քի եէնի կիւվէլի իլէ կէլին իքիսիտէ գամպուր օլուրըլալընտան պաշգա, օթուզ գատար տալէթիլլէր տաթի քէզա գամպուր իտիլլէր:

Պունյար չիֆթ չիֆթ աղբը աղբը
ճէմաթըն օրթասընտան կէչտիքլէ-
րինտէ, սէյիրճիլէրին գահգահասը-
նա մուճիպ օլարագ սաաթ պէշրատ-
տէլէրինտէ Մուլէն-Վէրնամ օգան-
թայա վասլ օլուպթասամա օթուրտու-
լար: Սապահըն սաաթ օն սուլարընտա
պալոյա պաշլանըլար, աճիյիպի շու-
րասընտա տըրքի չալկըճըլար տա
գամպուր իտիլէր:

(Թամամ, պիր պիրինէ պէհանէ
պուլաճագ հիշ պիր քէօշէլէրի օլա-
մազ:)

ԹԵՎԱԾԻՀԱԹ

Թունա մութասարըրըֆըր Գու-
տուս մութասարըրը սապըգ ութու-
ֆէթլու Ալի պէյ էֆէնտի հաղրէթ-
լէրինէ:

Վարնա մութասարըրըֆըր Մա-
րաշ մութասարըրը սապըգ սաա-
տէթլու Հասան Թահսին բաշա հաղ-
րէթլէրինէ:

Թէքֆիւր տաղը մութասարըրըֆ-
ըրը սաաաթէթլու Արիֆ բաշայա:

Եէնի՝ բաղար մութասարըրըֆըր
սաաաթէթլու Ֆէհիմ բաշայա:

Գարս մութասարըրըֆըր Խիւ-
տավէնտէկեար վիլայէթի մէրքէզ
մութասարըրը սաաաթէթլու Ալի Ռի-
զա բաշայա:

Բրէվիդէ մութասարըրըֆըր Խու-
կիւպ մութասարըրը սապըգ Բաշիտ
բաշայա:

Խուկիւպ մութասարըրըֆըր Տէպ-
րէ մութասարըրը սապըգ Իզզէթլու
Մէհմէտ պէյէ:

Միտիլի մութասարըրըֆըր մի-
րի-իւլիւ-մէրատէն Իզզէթլու Ճաֆիա
բաշայա:

Գիւթահնա մութասարըրըֆըր
Թալիհ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուլ-
լուլմուշ տուր:

Տ Ա Խ Ի Լ Ի Յ Է

Հագայըգ զաղէթասը 303 նու-
մէրօսունտա միլլէթիմիդտէ պիր
վազըթտան պէրու թէքէվիլին Ի-
տէն միւնաղայը մալիւմէնին հալլ

ու թէսվիյէսինէ տայիր նէշը իթտի-
յի հավատիս շու վէշն իլէթասիհ
վէ թէքզիպ իտէրիզ:

Պու տէֆա թահգըզաթը սահի-
հէմիզէ նաղարէն Զաթը հաղրէթը
Սէտարէթփէնահիլէրի միլլէթիմիդին
միւթէպէրանընտան պիր գաշզէվթըն
ճէլպի իլէ, շու միւնաղանքն պիր
ան էվվէլ ինտիֆաի վէ հիւսնիւ իմ-
թիզաճըն իսթիհասալի իչիւն, Իքի
թարաֆտան մէպուսլար ինթիսապի
իլէ միւղաքէրաթ իյլէմէլէրինի թէն-
պիհ պուլրուրտուգլարընտան, թա-
րաֆէյն ագտը մէճիս օլունարաք
միյանէյի միլլէթտէն չիզագ ու նի-
ֆագըն իզալէսի, վէ սուլհ ու ասա-
յիշի ումուլիյէնին իտարէսինէ ար-
ղու պէյան օլունմուշ օլուպ, ան-
գարիպ, ինչալլահ հիմէմ վէ էլթաթը
Զաթը հաղրէթը Սէտարէթփէնահի-
լէրիլէ արղու օլունան ասայիշի մի-
լիյէմիդին իյատէսինէ նայիլ օլաճա-
ղըմըզը գավիէն մէմուլ իտէրիզ:

— Հասուն էֆէնտի, Բօմատան չա-
ղըրըմըզ վէ ան գարիպ օլ թարաֆա
ազիմէթ իտէճէք տիր տէյի Լա
Թիւրքի իլէ Հագայըզըն նէշը իթ-
տիլէրի շու հավատիս սըրֆ արա-
ճիֆտէն իպարէթ օլտուղունու պէ-
յան իտէրիզ:

— Մըսըրլընան սաաաթէթլու
Պօղոս պէյ հաղրէթլէրի խաղինէի
խասսայա 980, 000 լիրա • իսթիզ-
րազ վէրմիշ օլտուղունու Մանղումէ
հաղըջօր:

— Մէրհում Սաիտ բաշանըն Պէյ-
լէր Պէյինտէ քեային պահիլ խանէ-
լէրի Զաթը հաղրէթը Միւլիւքեանէ
թարաֆընտան Շէյիս իւլիսլամ հաղ-
րէթլէրինէ իհսան պուլրուլմուշ
տուր:

— Պուկարլարըն Եէնի ինթիսապ
իթտիլէրի էկպարգը Տէր-Սաաաթէ-
թէ կէթիւրմէք իչիւն, Հիւքիւմէթը
Սէնիյէ ճանիպինտէն բուքիւպլէրինէ
պիր վաբօր թայիլին զըլընմըզ օլտու-
ղու մէսմու տուր:

— Չին իմրէրաթօրունուն գուրէնա-
սընտան պիր զաթ, միւշարիլէյհէ չայ
վէրտիյի վաղըթ նաղըլտա անսըր-
մասը իւզէրինէ, իմրէրաթօր էլինտէ-
քի էլփաղէյի մէրգուլուն Եիւզիւնէ
ուրմուշ, վէ ախլ ու կիրիֆթ օլու-
նարագ գաղըղա ուրուլմասընը էմր

իյլէմիշ իտէ, մէրգուլ քէնտիսինի
սէրայըն փէնչէրէսինտէն աշաղը ա-
թարագ ֆիրար իյլէմիշ վէ պիր ին-
կիլիզ վաբօրու իլէ պու տէֆա Բա-
րիզէ կէլմիշ օլտուղու Թուրնալ սը
Բարիտէ մուհարրէր տիր:

— Իրանտա գըլթըզ սէպէպի
իլէ աճըգտան էօլէն պիշարէկեա-
նէ Եարտըմ իթմէք նիյէթը խայրի-
էսի իլէ Մ. Զարիֆի 230 լիրա, զը-
րէտի Թէնէրալ Օթօման 100 լիրա-
Սօսիյէթէ Թէնէրալ 100 լիրա, Մ.
Տուպինի 75 լիրա, Մ. Ըսթէֆանօ-
վիշ իլէ Մ. Գուլթօ Էլլիշէր լիրա Ի-
յանէ էթմիշէր տիր:

Իրանտա իլլէթը ճուտան թէլէֆ օ-
լանլարտան չօղու միլլէթտաշլարը-
մըզ օլտուղու հալտէ, միլլէթիմիզ-
տէ պուլունան զէնկիլնէրին իտմէ-
րինի պալատէ զիքր օլունան զէվթը
համիլէթսըմաթ սըրասընտա կէօրէմէ-
տիյիմիզտէն զիյատէ միւթէէսիւ-
ֆիւզ: Կէչէնլէրտէ սաաաթէթլու Կէօ-
չէզատէ Ֆակիթ էֆէնտի Եիւզ լիրա
իհտա էյլէմիշ օլտուղունու մէմունէն
իչիթտիք, լաքին տիկէր զէնկիլնէ-
րիմիզ պու անէ տէյին պի գայա
տուրմալարընը կէօրէրէք քէմալը
թէէսիւֆլէ ար ու հիճապ իթմէք-
տէյիզ: Ումուլմէն միլլէթիմիզտէ
պուլունան զէնկիլնէր Խրիսթիյան-
լըզ վէ ինսանիյէթ ֆէրիզէսինի
տէրիսաթըր էտէրէք, քէնտիլէրի պու-
րատա իսթէտիլէրի էթամէի նէ-
ֆիտէ վէ լէզիզէ իլէ վիճուլէրինի
պէսլէտիլէրի հալտէ, էօթէտէ էվ-
լատ ու աեալը իլէ սէֆալէթ փէն-
չէսինէ տիւշմիւշ օլան նիշէ պիշա-
րէլէր աճըգտան նէֆէսլէրի քէսիւ-
միշ, պի կիւնահ չօճուգլարըն ֆի-
ղան ու ֆէրեատըրը տէօրթ էթրա-
ֆա աքս իթմիշ, վալիտէլէր ճիյէր
փարէլէրինի սօղաք օրթասընտա պը-
րագարագ սաշլար փէրիշան, իւսթ
պաշ աշըգ սաշըգ օլարագ իւրեան
պիւրեան, իսթիարըրըն կէօզ Եաշ-
լէրի սէլ կիպի ըէվան օլմագտա օլ-
տուղունու իչիտէրէք, չէշմը իման
ու ինսաֆլէ նաղարը մէհրամէթ էն-
զարլէրինի աղաճըք օլ թարաֆա
չէվիրմէլէրինի իթիմաս էտէրիզ:
Բէնտիմիզի, պիր կիւն իչիւն օլտուն
տճ ու թագսիր օլանլարըն Եէրինէ
գօյալըմ, վէ տէօրթ էթրաֆըլմըտա

պիր լողման էթմէք փարչասը իշխան նալան ու կիրեան օլան սէվկիւլիւ էվլատ ու աեալըմըզըն հէյէթինի խաթրըմըզա կէթիւրէիմ: Կնստֆ էտէլիմ, իմաաաա եէթիւրէիմ:

Նէհալէթաէ եաշաեան պէտէվի գաղմկէրին էքմէյի օրթաաա, վէ միւսաթիրի սուֆրաալնաա օլաուզու հալաէ, պիզ մէտէնիյէթիմիզլէ իքի էլի գօյնունաա աճ ֆադիրէ տաալը իսիւտա տաա օլան պիր փարչաճըգ նանը ալիզի վէքմէքտէն իճթինաալ մը էտէլիմ, պու մը տըր իֆիթիսար էթալիյիմիզ մէտէնիյէթ: Պէօյլէ պուլունան զաթըն ֆէրիզէսի տալիս պէօյիւք տիւր, պիր կիւն հուզուրու Պարիտէ պիրէր պիրէր ճէվապ վէքմէյէ մէտուռն տուր:

Հիւքիւմէթը, Իրանիյէ քէնտիսինէ էմանէթուլլահ օլան էհալինին իալահը հալինէ վէ չըմէն տը ֆէրլէրին պիր ան էվկէլ ինշասընա պադաճադ եէրուէ, հաաա ու հադգընը թանըմայարագ պիր տէ մէմալիքինին հուտուտունու Պալտաաաան պէրիյէ թէճալուզ էթալիմէք խիւլ եալարընա զահիպ օլուր Էթէտէ կէօզիւ էօնիւնտէ նիշէ պիշարէկեան աճ աճ էօլմէքտէ օլաուզու հալաէ, քէնտիսի թաճընըն շանընը արթըրմագ մալը խիւլէասընա տալար: Վէ չէնտ մահ ագտէմ Կնիլիթէրաաաքի սէֆիրի պուլունան զաթ պիլա հիճապ, Իրանաա գըթըգ օլմաալընը իաաաապէ գալըլըր:

Պէօյլէ պիր հիւքիւմէթ, մէտէնի տէվլէթլէրին սիլքինտէ պուլունաալընու նաալը իսպաթ էտէպիլէճէք տիր աճապ:

— Ալթընճը տայրէի պէլէտիյէնին իաարէի սապըզասը զէմանընաա, վուզու պուլան թէտպիրսիզիքաէն սօլայը էհալիյէ իյրաա օլան իաաար հէր քէսէ մալիւմ տիւր: Զիրա միւհթէրէք օլան մահալլէրի եէնիտէն ինշասընա տայիր աահապը էմալըն չէքսիլքլէրի սըգընթըլար չէօյլէ տուրսուն, սօգադլար թաթհիր օլունմայըզ չամուրլար սէպէպինաէն ինշա օլունմուշ օլան 800 տէն միւթէճալուզ խանէլէր թէքմիլ զըշ մէվիթինտէ քիրաըզ գալմըշ: Էկէրչի սօգադլարըն թէսվիյէսի իշխան Տայրէնին մէվճուտ

ադճէսի եօղուտու իսէ գալտըրիմլարը նիշիւն սէօքիւպ տէ թաշտըրընը սաթտը: Պէօյլէ պիր սուի իտաւէյի վազթինաէ նէշրինէ միւսաաաաէ օլունաա գապիլ տիր էօնիւ ալընապիլիր սէ տէ, պիզ պիր իաարէնին հալի վէ պիր ֆէրտին ահլալինի ազլընտան վէ եալսաա վէֆաթընտան ոօնրա նազը ու պէյան իտէպիլիրիզ: Եիմաիքի եէնի նաապ օլունան ազալար իսէ գէտֆֆէթէն աահապը տիրայէթ զէվաթաէն օլուպ, վէ Տայրէնին ըէյիսի պուլունան Սաաաթէթլու Յաննէս էֆէնտինին իսէ, միւսէլլէմը աամէէ օլան հադգանիյէթ չինաալըզը սայէսինաէ վազթը գալիլ զարֆընաա սօգադլարմըզ տայրէի ինթիզամա կիրմէքտէ օլաուզունու մէմունէն միւշահէտէ իթմէքտէյիզ:

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

Ամսթէրտամ 2 մարտ.
Գօնթ Եամպօր չէհրիմիզտէ պէքլէնիմէքտէ տիր:

Պէրլին 2 ըէզա.
Բրէնս տը Պիզմարգ Էաբա հալրէթլէրի իլէ պիր գօնգօրաաթօ իմզալանմասընա ըույի ըիզա կէօսթէրմէքտէ տիր:

Բարիզ քէզա.
Մ. Լըֆրանըն պէյան էյլէտիյի էֆքեար գապուլէ շաեան կէօրիւնտիւ: Եազընտա պիր իսթիզրազ օլունաճաղը թէքլիպ օլունմալաա տըր:

Նիւ Եօքք քէզա.
Կնիլիթէրանըն նօթաընա վէրիլէն ճէվապ տիւնքիւ կիւն պուրաաան իրաալ օլունտու:

Աթինա քէզա.
Տանիմտըզա գրալը իլէ գրալիշա պուրաաան Խթալիտեա կիթմէք իշուն եօլա չըգալըր, Գօրէնհալա կիթմէզաէն Խթալիաաա չէնա կիւն արամ էտէճէքլէր տիր:

Բարիզ 4 մարտ.
Թահգիգաթա նազարէն Մալիյէ նաղըրը Մ. Բույէր Գէրթիէ իսթիֆա իտիպ, անըն եէրինէ Մ. Գազիմիր Բէրիէ նաապ օլունմուշ տուր:

Կօնտրաաա թապ ու նէշր օլուան (րիվիու) նամ Կնիլիզ գաղէթաաընա թաաաաթ օլունան Էսամէմուճիպինճէ, Ամէրիզանըն (Եիքալօ) չէհրինտէ վուզուպուլան հաըրիք քէպիրի եիւզիւնաէն 52 հարիք թահիւտիւ քունմրանեաա իֆլա օլուպ պունշարըն քիմիսի եիւզտէ 30 քիմիսի: 5 վէրիլէպիլմիշլէր իսէ տէ «Պրիթիշ Կօրա Կնա մէքքանթիլ» գումբանիաաը, եէք թահթաա իքի եիւզ պին աաթթ լիրա պիլիթա աաապը էմլաքի թաղմին իյլէմէսի ալէմ մուվաճճէհէսինաէ իթիպարըն պիր գաթ աահա աըթըրմաաըն մուճիպ օլմուշ տուր:

Ամէրիզա զաղէթալընտաաա իսի կէօրիւլալիւնէ կէօրէ հարիքի մէզպուրուն ֆէրաաա կիւնիւ գումբանիաի մէզպուրուն հիսսէլլէրի պէշ լիրա քաաը ֆիաթլէրինաէն թէնզիլ պուլմուշ իքէն օն կիւն զարֆընաա ֆիլյաթը սապըզաաընը տօլարուտուքաան մաաաա պիր մըքաաը տալի իաթէ գօյմուշլաը տըր. պունուն սէպէպի միւսթաղիլէսի գումբանիաի մէզպուրուն տէր հալ վէ պիլա ըննճիտէ աաապը մաթլուպա թէտիյէի տէյն իյլէմէսի օլուպ Բիաշաաա իթիպաընա պիր քաթ տահա թաքլիյաթ վէրիլմիշ տիր:

Բիվայէթէ նազարէն ըզհար իֆլաա իտէն աիկէր գումբանիալարըն թէքմիլ միւշթէրիլէրի, վէ չօգքիմ սէլէր տալիս միւթահիւտլէրի օլան տիկէր գումբանիալարա էմինիյէթլէրի սէլպ օլունաաըք մէքքիւր «Պրիթիշ Կօրա գումբանիաաընա» միւրաճաաթ իյլէմէլլէրի իլէ գումբանիաի մէզպուրուն հաաըլաթընըն էամանը պու ճիհէթլէ «Եիքալօ» հարիքինաէն վէրիլէն թաղմինաթը էտէմիշ տիր:

Մէզքիւր գումբանիանըն չէհրիմիզտէ տալիս պիր չիւպէսի օլուպ էմլաք սահիպլէրինէ պիր պէօյիւք ֆալիտէսի օլաճաղը, վէ պէօյլէ թէճիւպէսի օլմուշ վէ պիլինմիշ պիր գումբանիաի ճիւմէսինտէն էվկէլ թութարաք ահա միւրաճաաթ իտիլմէսի պիզճէ քեարը աքըլ օլաուզիլի օգույանլարըմըզա խաաթթէն իիթար իտէրիզ:

